

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 6P/137/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202192
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Mihóková
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2020:8820202192.4

Uznesenie

Okresný súd Vranov nad Topľou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, mal. Q. O., A.. XX.XX.XXXX, bytom pri navrhovateľke, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh navrhovateľky: Q. O., A.. XX.XX.XXXX, W. N. XXX, za účasti matky: T. C., A.. XX.XX.XXXX, S. Č. W. G.. O. XXX, S., o zverenie mal. dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Súd zveruje mal. Q. O., A.. XX.XX.XXXX do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. O., A.. XX.XX.XXXX, W. N. XXX.

Stará matka je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o mal. dieťa v rovnakom rozsahu ako ju vykonávajú rodičia.

Právo zastupovať mal. dieťa, spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach.

Matka je povinná platiť výživné na mal. dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované, nepľnoleté dieťa, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou, číslo účtu: X. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajší súd dňa 26.08.2020 navrhovateľka žiadala, aby súd zveril mal. Q. O., A.. XX.XX.XXXX do jej náhradnej osobnej starostlivosti a matku zaviazal platením výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima pre nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou. Zároveň navrhla nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by súd dočasne zveril mal. Q. O., nar. 18.02.2014 do jej osobnej starostlivosti. Vo svojom návrhu uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp. zn. 8P/8/2020 zo dňa 09.06.2020 bola mal. Q. zverená do osobnej starostlivosti otca. Dňa 20.08.2020 otec mal. dieťaťa zomrel. Ďalej uviedla, že v súčasnosti zabezpečuje riadnu starostlivosť o maloletú, pretože matka dieťaťa žije v lesbickom vzťahu so svojou partnerkou Q. S.. Na matku bolo podané trestné oznámenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Mal. Veronika je v jej domácnosti spokojná a cíti sa dobre. Je veľmi citovo naviazaná na jej osobu ako aj na ostatných členov domácnosti. Žije v rodinnom dome spoločne so svojim manželom, Y. O., ktorý je invalidný dôchodca, pľnoletým synom P. a pľnoletou dcérou A. a jej maloletým synom. Spoločne s manželom sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi v sume 74,60,- EUR mesačne. Trpí sluchovým poškodením a z toho dôvodu používa načúvací prístroj, nie je však poberateľkou invalidného dôchodku. Je schopná, spôsobilá a ochotná zabezpečiť maloletej dostatočnú starostlivosť a má k tomu vytvorené vhodné podmienky.

So zverením mal. Q. do jej osobnej starostlivosti súhlasí aj jej manžel Y. O., nakoľko je to v záujme maloletej.

2. Matka maloletej sa k návrhu nevyjadrila, pojednávania sa nezúčastnila a svoju neúčast' neospravedlnila.

3. Kolízny opatrovník odporúča zveriť mal. dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky a matku zaviazat' platením výživného v zákonom minimálnej výške.

4. Súd nariadil a vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, spisu tunajšieho súdu sp.zn. 8P/8/2020 a z neho rozsudku na čl. 164 zo dňa 09.06.2020, neodkladného opatrenia č.k. 6P/137/2020-12 zo dňa 31.08.2020, správy o prešetrení pomerov od Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou a na základe takto vykonaného dokazovania zistil tento skutočný stav vecí:

5. Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 8P/8/2020-164 zo dňa 09.06.2015 bola mal. Q. O. zverená do osobnej starostlivosti otca a matka bola zaviazaná platením výživného na mal. dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 30. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám otca počnúc mesiacom október 2019. Styk matky s maloletou bol upravený ako neobmedzený.

6. Tunajší súd uznesením č.k. 6P/137/2020-12 zo dňa 31.08.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne zveril mal. Q. O. do osobnej starostlivosti starej matky Q. O., a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného pod sp. zn. 6P/137/2020. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, že otec dieťaťa, ktorý zabezpečoval starostlivosť o mal. dieťa 20.08.2020 zomrel. Matka naďalej neprejavuje o dieťa záujem, žije v lesbickom vzťahu s partnerkou v meste S..

7. Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou maloletá Q. žila v spoločnej domácnosti so svojim otcom, E. O., ktorému bola rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou zverená do osobnej starostlivosti. V spoločnej domácnosti s maloletou a jej otcom bývali aj rodičia otca. Dňa 20.8.2020 otec maloletej Q. zomrel. Matka maloletej žije aj naďalej v lesbickom vzťahu so svojou partnerkou v S.. Na matku bolo podané trestné oznámenie pre zločin týrania blízkej a zverenej osoby. Maloletá Q. žije v rodinnom dome starých rodičov. Je veľmi citovo naviazaná na osobu starej matky, ako aj na ostatných členov domácnosti, je spokojná a v domácnosti starých rodičov sa cíti dobre. Domácnosť je zariadená nevyhnutným nábytkom, čistota a hygiena domácnosti sú na dobrej úrovni. Maloletá Q. má v domácnosti vytvorené vhodné podmienky, vybavenie domácnosti zodpovedá jej potrebám. Od septembra 2020 navštevuje maloletá materskú školu v obci, kam chodí veľmi rada. Je zdravá. Maloletá je v kontakte aj so starým otcom zo strany matky, ktorý býva v tej istej obci. Maloletá často spomína nebohého otca, potom plače. V spoločnej domácnosti žije stará matka spolu so svojim manželom, Y. O., ktorý je invalidný dôchodca, pľnoletým synom P. a pľnoletou dcérou A. a jej maloletým synom. Stará matka trpí sluchovým postihnutím a z tohto dôvodu používa načúvací aparát, nie je však na invalidnom dôchodku. Stará matka je schopná, spôsobilá a ochotná zabezpečiť maloletej Q. dostatočnú starostlivosť, ktorú jej poskytovala už v čase, keď otec maloletej ešte žil, no mal už vážne zdravotné problémy. So zverením maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súhlasí aj jej manžel, Y. O.. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhujú súd zveriť maloletú Veroniku Krokovú do náhradnej osobnej starostlivosti starej matky, Q. O., nakoľko je to v záujme maloletého dieťaťa. Matku maloletej navrhujú zaviazat' platením výživného vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred, na Účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Q. A. S..

8. Súd vec takto právne posúdil.

9. V zmysle § 45 ods. 1 Zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“) ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje

maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa § 45 ods. 2 Zákona o rodine pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti prarodiča, súrodenca maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. V zmysle § 45 ods. 2 Zákona o rodine v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. S poukazom na § 45 ods. 4 Zákona o rodine osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd..

13. Podľa § 45 ods. 6 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené nedohodnú o výkone tohto práva rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

14. Podľa § 45 ods. 7 Zákona o rodine vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

15. V zmysle § 45 ods. 8 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. V zmysle ust. § 62 ods. 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa

osobitného zákona. Výsledok predstavuje minimálne výživné v zmysle § 62 ods. 3 Zákona o rodine a táto suma toho času činí 29,42,- EUR.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Základným predpokladom zverenia dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti je, že takéto opatrenie je v záujme dieťaťa. Príčiny zverenia dieťaťa do starostlivosti inej fyzickej osoby možno v podstate deliť na príčiny subjektívne a objektívne. Osoba, ktorej sa dieťa zveruje do starostlivosti musí mať spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu. Musí spĺňať predpoklady osobné, zdravotné, morálne aj osobnostné, aby bola záruka, že dieťaťu vytvoria vo svojej rodine všetky podmienky pre jeho zdravý vývoj. Rozhodnutie o náhradnej osobnej starostlivosti má dočasný charakter, ak pominú dôvody pre jeho trvanie, ktorakkoľvek zo strán sa môže domáhať jeho zrušenia.

21. V danom prípade na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že vzhľadom na okolnosti prípadu je náhradná osobná starostlivosť toho času najvhodnejším riešením. Mal. Q. bola rozhodnutím tunajšieho súdu zverená do osobnej starostlivosti otca. Keďže otec mal. dieťaťa dňa 20.08.2020 zomrel a po jeho smrti mal. Q. poskytuje starostlivosť navrhovateľka, ktorá je starou matkou mal. dieťaťa. Podľa správy kolízneho opatrovníka je navrhovateľka schopná, spôsobilá a ochotná zabezpečiť primeranú starostlivosť maloletému dieťaťu, s čím jej manžel súhlasí. Mal. Q. je v domácnosti starej matky spokojná, je na starú matku, ako aj na ostatných členov domácnosti citovo naviazaná, nakoľko v rodinnom dome starých rodičov žila spolu so svojim otcom. Matka mal. dieťaťa žije v lesbickom vzťahu so svojou partnerkou a je tu podozrenie že mal. Q. bola zo strany matky psychicky a fyzicky týraná. Na matku bolo podané trestné oznámenie pre zločin týrania a blízkej a zverenej osoby. Vzhľadom na vyššie uvedené je v najlepšom záujme maloletej, aby naďalej maloletej poskytovala starostlivosť stará matka, preto súd zveril mal. dieťa do jej náhradnej osobnej starostlivosti.

22. Zároveň súd zaviazal matku platením výživného na mal. dieťa v zákonom minimálnej výške, berúc do úvahy jej osobné, zárobkové a majetkové pomery. Takéto výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na zárobkové a majetkové pomery. Určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. Toho času činí minimálne výživné sumu 29,42,- EUR.

23. Styk matky s mal. dieťaťom súd neupravoval, nakoľko matka o maloletú neprejavuje záujem. Matka sa nevyjadrila ani k návrhu a rovnako sa nezúčastnila ani pojednávania.

24. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Krajský súd v Prešove prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak nebude vyživovacia povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v určenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.